

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
HONVÉDELMI MINISZTERÉNEK**

02. számú

PARANCSA.

Budapest, 1951. évi február hó 21-én.

Tárgy: A gjmű. balesetek és szerencsétlenségek ellen folytatott harc eredményeinek kiértékelése.

Az 1950. évi 04. számú Tisztiparancsom végrehajtásának ellenőrzése azt mutatta, hogy a parancs megjelenése óta a gépkocsi balesetek és szerencsétlenségek száma határozottan csökkent, a gépkocsik rendeltetésszerű és kíméletes használata terén pedig komoly javulás észlelhető.

Parancsom minél eredményesebb és minél jobb teljesítése céljából fokozódott a verseny a „Kiváló gépkocsivezető” cím elnyeréséért, valamint a bekapcsolódás a „100.000 km-es mozgalom”-ba.

A csapatok nagy része konkrét intézkedésekkel elejét vette a szabálytalan gjmű. igénybevételeknek, jogtalan gk. használatnak, a gyorsajtásnak és a baleseteket előidéző egyéb okoknak. A tisztek többsége megismerkedett a közlekedésrendészeti szabályokkal, így adódott esetben mint kocsiparancsnokok helyesen tudják elbírálni e téren az egyes ténykedések szabályos, vagy szabálytalan voltát.

A balesetek elleni fokozott harc eredménye, hogy **a rendkívüli események száma 1950. október havihoz viszonyítva annak 47 %-ára csökkent.**

Jó munkájával kivált:

A **93. hír. zlj.**, ahol 1950. január 24-e óta nem történt baleset, a gk. vezetők párosversenyben állnak a 100.000 km-es mozgalom követelményeinek teljesítéséért.

Itt a parancsnokok megértették a gépjármű állomány karbantartásának, rendeltetésszerű és balesetmentes használatának fontosságát és komolyságát, helyesen szervezték meg a gépjárművek igénybevételének, ellenőrzésének módját. A technikai konferenciák megtartásával, a gjmű. vezetők és tisztek állandó oktatásával és nevelésével meg tudták akadályozni azt, hogy gjmű. állományuk akár helytelen tárolás vagy kezelés, akár üzemi baleset folytán harcértékéből veszítsen.

A viszonylagos javulás mellett még mindig előfordultak súlyos károkat okozó, emberéleteket pusztító, szégyenteljes rendkívüli események, ezek azt mutatják, hogy **nem mindenhol és nem kielégítő mértékben hajtották végre az 1950. évi 04. sz. H. M. Ti. parancsban elrendeltek.**

Erre kirívó példák az alábbiak :

1. A **69. OREMÜZ.** állományában lévő HR—141. frsz. **rajgk-t** 1951. nov. 6-án **az alakulat gk. szállító századának politikai vezetője Jancsó József alhdgy.** — a tiltó rendelkezések ellenére — **vezetői jogosítvány és mindennemű gyakorlat nélkül átvette** és a gk-t az út árkába, majd onnan egy villanyoszlopnak vezette. A baleset folytán a gk. súlyosan megrongálódott.

2. 1951. január 1-én a HA—532. frsz. **Skoda szgk-t a 6. RKZ. alakulat parancsnoka, Szerencsés Ferenc szds., zpk. a tároló helyről jogtalanul elvitte.** A gk-val különböző falvakban járt, magával víve két bajtársát is. *A parancsnok* a gk. jogtalan igénybevétele mellett, tiltó parancs ellenére *a gjmű. vezetését átvette.* Ezzel a tetteivel az 1950. évi 04. sz. H. M. Ti. parancs megsértésén kívül a gk. épségét és az utasok életét is veszélyeztette.

3. 1951. évi február hó 6-án az **1. Léköz.** állományában lévő HY—202. frsz. tj. szgk. oly állapotban hagyta el a gjmű. telephelyét, hogy *villanykürtje nem volt és világítása nem működött.* A kirendelés ennek ellenére megtörtént, ezenfelül a menellevélen e műszaki hiányosságok fel voltak tüntetve, ami azt mutatja, hogy a műszaki ellenőrzés során ezek ismeretesek voltak. A gépkocsi vezetője : Farkas Béla tiz., a kocsiparancsnok Maros István fhdgy. volt.

4. 1951. évi január hó 26-án az **52. lgv. tü. e.** egyik visszamaradó részlegéhez tartozó HO—390. frsz. rajgk. Abony K-i kijáratánál *a jeges úton megcsúszott* és az útszéli árokba fordult. *A gjmű-vön tiltó rendelkezések ellenére 14 fő utazott, ezenfelül 75 db puska, 1 láda puskalőszer volt elhelyezve.* Elindulás előtt a gk. vezetője Sajtos Dániel honv. tiltakozott a túlterhelés ellen, ennek ellenére a kocsipk. Rabb Károly törm. határozott parancsot adott a szállítás végrehajtására. Nevezett a baleset után, — hogy eljárása ne tudódjon ki — az utasok közül 4 bajtársnak parancsot adott, hogy gyalog vonuljanak be Abonyba és figyelmeztette őket, hogy úgy viselkedjenek, mintha ott sem lettek volna. Az egység pk-a és pol. ti-je : Molnár Imre alhdgy. és Szuhaneck Rezső alhdgy. a részletes kivizsgálást elmulasztották végrehajtani és ez csak az eset után kb. 12 h-val, az előjáró pság. által kiküldött bizottság útján történt meg.

5. A **40. ö. hír. zlj.** állományában lévő HA—367. frsz. Jeep szgk. vezetője, Kovács Lajos honv. oly *nagy sebességgel hajtott,* hogy a szembejövő lovaskocsi elől kitérve egy gyalogos személyt elgázolt és az árokba fordult. A baleset folytán a polgári személy lábát törte, Raáb László alhdgy. megsérült, a gk. pedig megrongálódott. Az ala. pk-a : Szedő Károly fhdgy., pol. ti-je : Sánta László fhdgy.

6. 1951. február 7-én 01.00 h-kor a **17. löv. e.-hez** tartozó HO—191. frsz. **rajgk.** a Hódmezővásárhely és Szeged közötti úton *gyorshajtás következtében egy gyalogos menetoszlopba rohant bele és elgázolta Ete István honv-et, ki kórházba szállítás közben meghalt.* A gk. vezetője : Nagy Imre honv., a kocsi pk-a : Jávorkai István hgy. elhárító tiszt, alakulat pk-a : Szlavek János őrgy., pol. ti-je : Szalai József alhdgy. volt.

A 32. ho-nál a gk. balesetek száma parancsom kiadása óta nem csökkent, hanem emelkedett. Csupán a december hóban történt 6 baleset közül négyet tiszték követték el, vagy tiszték voltak az előidézői.

A 3. löv. hdt. alárendelt alakulatainál az elmúlt negyedévben a rendkívüli események a kiadott parancs ellenére sem szűntek meg és 10 olyan eset fordult elő, amelyekért közvetve, vagy közvetlenül honvéd személy felelős. Ezek közül egy olyan is előfordult (27. löv. ho. pság-nál), melynek emberélet is áldozatul esett. A gjmű. ag-ban bekövetkezett rongálódás összege hozzávetőlegesen is 4.500.— forintot tesz ki.

A 6. löv. hdt. alárendelt alakulatainál ugyancsak 10 baleset volt. A keletkezett kár összege 37.000.— forint.

A 11. pc. hdt. alárendelt alakulatainál 9 balesetből egy halálos áldozattal járt (33. hír. zlj-nál), a keletkezett károk összege 4.000.— forint.

A 38. lgv. tü. ho. alakulatainál az elmúlt negyedévben két halálosvégű baleset is előfordult (27. lgv. tü. e. és 52. lgv. tü. e-nél).

Ezek a balesetek azt is bizonyítják, hogy ezeknél az alakulatoknál **a tiszti állomány nem tanulmányozta át kellőképpen az 1950. évi 04. számú Ti. parancsot és nem szervezték meg parancsom végrehajtásának szigorú ellenőrzését.**

Egyes parancsnokok nem jelentik a parancsomban elrendeltek végrehajtását, sőt a parancsban megszabott határidőket sem tartják be, ami arra vall, hogy ezeknél az alakulatoknál a katonai rend még mindig nincs megteremtve és a fegyelem laza.

Ilyenek voltak: a 91. hir. zlj., az 50. vad. rep. e., a 19. ö. tü. o., a 27. lgv. tü. e., a 6. és 22. rkz., a H. T. I. és a Honv. Térképészeti Intézet, ahonnan az elrendelt jelentések a mai napig nem érkeztek be.

A gjmű. balesetek elleni harcban az eddig elért sikerek fokozása és a még fennálló hiányosságok teljes kiküszöbölése érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

1. Magasabb egységek, csapatok és intézetek parancsnokainak :

a) **Ellenőrizzék mégegyszer, hogy beosztott tiszti állományuk mennyire ismeri az 1950. évi 04. számú Ti. parancsot** és parancsom nem tudása esetén saját hatáskörükben vonják az illetőket szigorúan felelősségre.

b) **Fokozzák a gépkocsi helyes használata** és parancsomban elrendeltek végrehajtása **felett gyakorolt ellenőrzést** és folytassanak kíméletlen harcot parancsom megszegői ellen.

c) A helyőrségben tartott, **gjmű. balesetekkel kapcsolatos bírósági tárgyalásokra vonják be a helyőrség egész tiszti állományát** és a bírósági ítéleteket ismertessék és tudatosítsák a gjmű. szolgálat és gépkocsi vezetői állománnyal, megfelelő politikai alátámasztással.

2. **A gépjárművek gondos kezelésének és balesetmentes használatának jó megszervezéséért**

d í c s é r e t b e n r é s z e s í t e m :

Simon István szds-t, a 93. hir. zlj. pk-át és

Bányai Kálmán hdgy-ot, a 93. hir. zlj. pol. ti-jét.

3. **A csapatfegyelem hiánya, a parancsnoki ellenőrzés elmulasztása** és az 1950. évi 04. számú Ti. parancsomban elrendeltek megszegése miatt **a 32. löv. ho. pk-át — Szalai József alez-t — megfeddésben részesítem, a ho. gjmű. szolgálat vezetőt pedig — Bedő Sándor alhdgy-ot — jelenlegi beosztásából azonnal leváltom és alacsonyabb beosztásba helyezem.**

4. **A gépkocsi jogtalan igénybevételeért, annak**

jogosítvány nélküli vezetéséért és

a kötelező jelentéstétel elmulasztásáért a 6. Rkz. pk-át, Szerencsés Ferenc szds-t mai napon egy rendfokozattal visszavetem és a jogtalan gk. használat során felmerült üzemi költségek ötszörösét vele megtéríttetem.

5. Az 1. Léköz. állományában lévő **Maros István fhdgy-ot**, mint a HY—202. frsz. szgk. kocsi-parancsnokát **általános ellenőrzési kötelmeinek elmulasztásáért**

5 (öt) napi — az állomásőrségen letöltendő — fogsággal

fenyítem meg.

Keller János őrv-t, az alakulat gjmű. szolgálatvezetőjét, **a gk-nak műszaki hibával történő kirendeléséért és**

Farkas Béla tiz-t, **a gépkocsi vezetőjét, a kötelező karbantartás elmulasztásáért és a gépkocsi-nak hiányos biztonsági berendezésekkel történő használatáért**

10—10 (tíz-tíz) napi szigorú fogsággal fenyítem meg.

Az alakulattól a **HY—202. frsz. Gaz gjmű-vet 3 hónap időtartamra megvonom.**

6. Az 52. lgv. tü. e. állományába tartozó **Rabb Károly törm. ellen** a honvédségi anyag épségének szándékos rongálása, súlyos testisértés büntette és cselekedetének következményei alól való kibúvás megkísérlése címén a hadbírói eljárás megindítását rendelem el.

Az alakulat pk-át **Molnár Imre alhdgy-ot** és pol. tisztjét **Szuhanek Rezső alhdgy-ot** a pk-i ellenőrzés és a rendkívüli esemény időbeni kivizsgálásának elmulasztása miatt előjáró ho. pság-a vonja fegyelmileg felelősségre és kötelezze őket a keletkezett kár ötszörösének megtérítésére. Az alakulattól a **HO—390 frsz. D. W. gjmű-vel 3 hónap időtartamra megvonom.**

7. Felhívom a **3. löv. hdt. pk.** és a **6. löv. hdt. pk.** figyelmét arra, hogy egységeiknél és alakulataiknál, parancsom végrehajtása felett gyakorolt ellenőrzésük gyenge és megkövetelem, hogy **a legrövidebb időn belül teremtsenek teljes rendet a gjmű. használat és parancsom végrehajtása terén.**

8. A magasabb egység, csapat és intézet pk-ok a gjmű. használat és parancsom végrehajtása terén felmerült hiányosságokért **felelős többi személyeket, saját fegyelmi fenyítő hatalmukkal vonják felelősségre.**

9. **A H. M. Gk. és Űza. Csf.:**

- a) **1951. II. 25.-ig** tegyen javaslatot a honv. gjmű-vek használatának újabb szabályozására,
- b) **1951. II. 25-ig** terjessze fel a gjmű. állomány időszakos műszaki felülvizsgálatára vonatkozó javaslatát és tervét,
- c) **1951. III. 15-ig** szervezze meg a honv. gjmű. forgalom ellenőrzésének általános rendszerét,
- d) **1951. V. 15-ig** jelentse, hogy melyek azok az alakulatok, melyeknél még jelen parancsom kiadása után sem történt javulás a balesetmentes gjmű. használat tekintetében.

Jelen parancsomat a parancsnokok személyi állományuk előtt a megfelelő mérvben hirdessék ki és tegyék beható oktatás tárgyává.

FARKAS MIHÁLY vezérezredes s. k.

a Magyar Népköztársaság Honvédelmi Minisztere.